

et ganske besynderligt Udtryk for den Udtalelse af mig, at jeg nærede en sikker Forventning om, at der skulde gives Thinget Leilighed til at komme til en samlet Forhandling af dette og alle herhen hørende Spørgsmaal med det allerførste. Det var et betinget Løfte, et Løfte, betinget af den Loyalitet, som jeg hentydede til, at man maatte finde hos den, man arbejdede sammen med. Men paa dette betingede Løfte om at komme til en samlet Forhandling byggede det ærede Medlem den Udtalelse, at man ikke kunde bygge vor Flaades Udvikling paa et Løfte af Ordføreren. Jeg haaber, at man skal komme til at bygge den paa noget Solidere; men jeg skal ikke negte, at det ærede Medlems Udvikling i det Hele taget ikke tydede paa, at han var meget begejstret for overhovedet at komme til at tillægge vort Sværn en større Betydning for vort Forsvarsvæsen, end det hidtil har havt. Det Indtryk gjorde det ærede Medlems Foredrag paa mig. — Naar det ærede Medlem derefter gik over til Budgettet og udvilede, hvor fortrinligt det forekom ham, skal jeg gjøre ham opmærksom paa, at den Overbalance, som det ærede Medlem kom til, og som syntes i alt Fald delvis at komme to Gange igjen, til dels fremkommer ved saadanne Foranstaltninger som f. Ex. Anskaffelsen af en Dampmødermaskine og Sligt. Jeg er iøvrigt ikke overbevist om Rentabiliteten af disse Foranstaltninger; i alt Fald have vi havt for Skik kun at beregne det som halv Fordel for Balancen. Derneft maa bemærkes, at det ærede Medlem glemte at anføre Noget, som jeg skal tillade mig at supplere. Naar vi fradrage Indtægterne i § 10, ere vore Indtægter noget over 42 Millioner Kroner, hvoraf de 26½ Millioner Kroner hidrøre fra de indirekte Skatter, og her ligger efter min, og jeg antager, efter Flerpartens Opfattelse, Gunden begravet, naar det maa erkendes fra alle Sider, at Skatten paa Forbrug eller selve Forbrugen er en daarlig Maalestof for Skatteevnen, og at Byrden hviler dels meget uligt, og dels forholdsvis alifor haardt paa de mindre Bemidlede. Naar man erindrer dette, saa vil man kunne forstaa, at Flerparten siger som saa: Lad os nu vise vor Patriotisme, ikke derved, at vi yderligere forøge eller undlade at lempe de ubillige Byrder, der hvile paa disse Folk, de samme Samfundsklasser, hvorfra vi dog skulle have de fleste Arme til Forsvar for vort Fædreland, men lad os, naar vi gaa til en yderligere Udvikling af vor Forsvarsvæsen, vise os saa patriotiske, at vi sige: Lad os se at finde en anden retferdigere Maalestof for Skatteevnen, og lad deraf fremkomme de Indtægter, som ville være nødvendige, naar vi gaa til at tale om nogle større Skibe og om Søbefæstningen. Jeg udtalte dette, — og det vil af ærede Herrer ikke kunne modsiges — blot her som Noget, hvoraf man kunde forklare sig Grunden til, at det fra Flerpartens Side kan være fremkommet i dets Betænk-

ning. Nogen yderligere Pointering af dette Punkt skulde jeg ikke her være fremkommen med, naar ikke Budgettets Belskaffenhed var saaledes fremdraget. Da den ærede Marineminister udtalte sig om Værkets Tilstand og gav en Beskrivelse af det, skal jeg med Hensyn dertil kun sige, at dets forekom det mig, at disse Udtalelser ikke stemme med tidligere Udtalelser, som ere faldne, navnlig fra det ærede Medlem (Eugen), og dels er det ingenlunde noget afgjørende Beweis for Rigtigheden af overhovedet i nær saa stor Udstrækning at holde et offentligt Værksted. Det er meget muligt, at vi paa mange Maader vilde staa os langt bedre ved at overlade Arbejdet til et privat Værst ogsaa her hjemme, hvis vi her havde et saadant; dette anfører jeg kun leilighedsvis, men ikke som et Moment i denne Sag. Disse Betragtninger over disse ærede Medlemmers Udtalelser turde formentberettigede mig til fremdeles at henstille til Thinget, hvorvidt man dog ikke vilde finde det rigtigere her at give en Bevilling af det Beløb, hvorom der her er Tale, til Arbejder, som alle ere enige om at man trænger til, nemlig til hurtigseilende Ranonbaade med pantferdyndende Styk, og at vi da siden gaa til en Overveelse af, hvorvidt vi bør gaa over til det nye System, efterat vi kunne stille det sammen med det Spørgsmaal, hvorfra vi skulle hente Pengene dertil og hvilken Stilling vi ville give Sværnet og Landværnet i vort Forsvar.

Sagt: Det er ikke Størrelsen af de Besparelser, som det ærede Flerpart foreslaar, der i det Mindste for mig er den væsentligste Bevæggrund med Hensyn til min Stilling til Sagen; men den ærede Ordfører, som nys talte, har nærmest raamt denne Bevæggrund, da han benægtede, at der overhovedet var gjort noget Brud paa Marinens igjennem Aarhundreder stedfundne Udvikling, hvad en æret tidligere sagkyndig Taler (Eugen) har udtalt. (Ordføreren: Fremkaldt fra vor Side!). Meget rigtigt, fremkaldt fra den ærede Talers Side; men det er netop dette, jeg formener, der er flet. Jeg formener endog, at det er et Brud af den allernæst afgjørende Art, idet der har været stillet det Spørgsmaal, om vi overhovedet skulde have en Marine, eller om vi blot skulde have et Kystforsvar. Dengang dette Spørgsmaal blev drøftet, blev det med stor Varme af en æret Sagkyndig, som da indtog den Plads, jeg nu indtager, udtalt, at vi, naar vi overhovedet skulde tænke paa at bevare en Marine, ikke kunde ophøre at have større søgaaende Kampflibe. Naar vi indskrænke Marinen til blot at være et Kystforsvar, et Slags flydende Batterier til Støtte for Landarmeen, opgave vi overhovedet at bevare en Marine, og naturligtvis dermed ogsaa Marinens vigtigste Opgave, nemlig den at sørge for at bevare Forbindelsen mellem Landets forskjellige Dele. Der er imidlertid, mine Herrer,